

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Petra Průchy, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobce: **O. P.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 5. 2008, č. j. 60 Az 128/2006 – 50,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále též „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označené usnesení Krajského soudu v Ostravě, kterým byl zamítnut jeho návrh, aby mu byl ustanoven zástupce pro řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 1. 2008, č. j. 60 Az 128/2006 – 25, jímž byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2006, č. j. OAM–1272/VL-20-01-2006, kterým byla zamítnuta jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Polici České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

V kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 1. 2008, č. j. 60 Az 128/2006 – 25, stěžovatel požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů.

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 21. 5. 2008, č. j. 60 Az 128/2006 – 50, rozhodl tak, že se žalobci advokát neustanovuje. Poukázal na ustanovení § 35 odst. 8

zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podle něhož může předseda senátu ustanovit žalobci na jeho návrh zástupce (jímž může být i advokát) pouze tehdy, pokud splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků a dále, je-li to třeba k ochraně jeho práv. Krajský soud v Ostravě dospěl k závěru, že prvá z podmínek v případě žalobce splněna není. Zdůraznil, že stěžovatel zaslal soudu vyplněný tiskopis prokazující jeho majetkové, výdělkové a osobní poměry, z něhož vyplývá, že v současné době disponuje finančními prostředky ve výši 10 000 Kč, které mu posílá manželka z Arménie. Vzhledem k částkám životního minima jednotlivce, stanovených zákonem č. 110/2006 Sb., o životním minimu a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů, má krajský soud za to, že stěžovatel má příjem z něhož může platit právní služby advokáta a není rozhodující od koho finanční prostředky čerpá. Soud tedy rozhodl o neustanovení advokáta.

Stěžovatel v podané kasační stížnosti s tímto usnesením Krajského soud v Ostravě nesouhlasí a poukazuje na to, že v průběhu azylového řízení se několikrát změnil azylový zákon a žalobce kvůli špatné znalosti českého jazyka nemá možnost prostudovat tyto změny. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě a ustanovil mu pro řízení o kasační stížnosti bezplatného právního zástupce z řad advokátů.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud především podotýká, že podle jeho konstantní judikatury *v řízení u Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce žalobců není důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti nedostatek právního zastoupení* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 6 Azs 27/2004 - 41, www.nssoud.cz).

Ačkoli v kasační stížnosti stěžovatel výslovně nečiní odkaz na příslušné ustanovení soudního řádu správního, jehož se dovolává při tvrzené nezákonnosti napadeného rozhodnutí, lze z obsahu kasační stížnosti usuzovat, že se nápravy vydaného rozhodnutí dovolává z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., když má za to, že Krajský soud v Ostravě nesprávně posoudil právní otázku týkající se jeho žádosti o ustanovení advokáta.

Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být stěžovatel v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Podle ustanovení § 35 odst. 8 věty první s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odst. 2 platí v takovém případě stát.

Podle ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. věty první účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků.

Dále je třeba uvést, že z citace ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. plyne, že účastníku lze ustanovit usnesením zástupce tehdy, jestliže jsou splněny současně dvě podmínky: 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a 2) jestliže je to třeba k ochraně jeho zájmů. Jak vyplývá z ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s., je v řízení o kasační stížnosti zastoupení advokátem povinné. Při posuzování zákonné podmínky „je-li to třeba k ochraně jeho práv“ – uvedené v ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s., lze jistě dospět k závěru, že ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti bude vždy třeba k ochraně práv stěžovatelů, a stěžovateli lze přisvědčit potud, pokud se dovolává ustanovení advokáta pro špatnou znalost českého jazyka a složitost úpravy obsažené v azylovém zákoně. Lze tedy uzavřít, že v posuzované věci ochrana práv stěžovatele vyžadovala ustanovení advokáta, a byla tak splněna jedna z podmínek uvedených v ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. Současně však nutno konstatovat, že splnění pouze jedné z podmínek uvedených v ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. nepostačuje pro závěr o povinnosti soudu ustanovit advokáta v řízení o kasační stížnosti. Je totiž třeba, aby byla zároveň splněna další v tomto ustanovení uvedená podmínka, tj. že jde o navrhovatele, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků.

Krajský soud v Ostravě se, s ohledem na požadavek § 105 odst. 2 s. ř. s., z něhož vyplývá požadavek povinného zastoupení stěžovatele v řízení o kasační stížnosti advokátem, blíže splněním druhé zákonné podmínky již nemusel zabývat, a výslovně posuzoval jen splnění podmínky prvé, přičemž shledal, že vzhledem k doloženým majetkovým poměrům stěžovatele, tato podmínka splněna není. Nejvyšší správní soud se s tímto posouzením věci Krajským soudem v Ostravě ztotožňuje. Stěžovatel doložil, že disponuje dostatečnými finančními prostředky, které mu posílá manželka z Arménie.

V posuzované věci krajský soud zkoumal a hodnotil osobní a majetkové poměry stěžovatele, a zjistil jakými disponuje peněžními prostředky, resp. příjmy. Takto zjištěné osobní a majetkové poměry vzal za východisko hodnocení a úvahy, zda žadatel má či nemá dostatečné prostředky (jak to má na mysli § 36 odst. 3 s. ř. s.) k tomu, aby mohl uplatnit svá práva u soudu. Vzal v úvahu přicházející výši nákladů zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti a dospěl k závěru, že žalobce má dostatečné prostředky, resp. příjmy, z nichž může platit služby advokáta.

Krajský soud v Ostravě tak i podle názoru Nejvyššího správního soudu postupoval správně, neboť objektivně zjistil, odpovědně zhodnotil a uvážil předpoklady na straně žadatele pro osvobození od soudních poplatků, a na základě učiněných zjištění ve věci rozhodl. Nejvyšší správní soud již dříve judikoval, že *osvobození od soudních poplatků je věcí úvahy soudu. Při rozhodování o něm soud přihlíží k celkovým majetkovým poměrům žadatele, k výši soudního poplatku, k nákladům, které si pravděpodobně vyžádá dokazování, k povaze uplatněného nároku a k dalším obdobným okolnostem*. Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2006, č. j. 4 Ans 3/2005 - 148, www.nssoud.cz.

Stěžovatel v posuzované věci zákonné předpoklady pro osvobození od soudních poplatků nesplnil a nelze mu podle dikce ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. ustanovit zástupce – advokáta v řízení o kasační stížnosti.

Výše uvedený závěr pro stěžovatele tedy znamená, že hodlá-li pokračovat v řízení o kasační stížnosti, podané proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 1. 2008, č. j. 60 Az 128/2006 – 25, bude třeba, aby si advokáta sám zvolil, jak byl ostatně poučen v nyní napadeném usnesení krajského soudu ze dne 21. 5. 2008, č. j. 60 Az 128/2006 – 50.

Kasační stížnost stěžovatele podanou z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení neshledal tudíž Nejvyšší správní soud za této situace důvodnou, a proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s, ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, žalovaný, který v řízení úspěch měl, žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil. Rozhodl proto tak, že se žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. srpna 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu